

Sustainable
tourism

Interreg
Euro-MED

Co-funded by
the European Union

A project labelled by the UfM

Union for the Mediterranean
Union pour la Méditerranée
الاتحاد من أجل المتوسط

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

Guia per a les
autoritats regionals i organitzacions de
gestió de destinacions (OGD)

Elaborat per Community4Tourism

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

Índex

1. Introducció.....	3
Sobre la guia.....	3
El context mediterrani.....	3
2. Antecedents: per què les autoritats regionals i les OGD han d'elaborar un Pla d'Acció Climàtica.....	5
3. Principis rectors dels Plans d'Acció Climàtica	7
4. Com crear un Pla d'Acció Climàtica.....	8
5. Preparació	9
6. Planificació de les accions	18
Mesura	18
Determinació d'accions climàtiques	22
Descarbonització	26
Regeneració	30
7. Finalització del pla.....	33
8. Seguiment/informes	33
9. Recursos addicionals	34

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

1. Introducció

Sobre la guia

L'objectiu d'aquesta guia és orientar les OGD i les autoritats regionals de la Mediterrània a través del procés de creació de Plans d'Acció Climàtica específics per al sector turístic.

Està redactat per The Travel Foundation, entitat coautora de la Declaració de Glasgow per a l'acció climàtica al turisme, liderada per ONU Turisme, la coalició més gran de la indústria turística per a l'acció climàtica, amb prop de 900 signataris.

La guia va ser encarregada per NECSTouR i CPMR, les organitzacions responsables del lliurable «Guia per als Plans d'Acció Climàtica», que forma part de l'activitat de «càlcul de la petjada de carboni» del projecte Community4Tourism d'Interreg Euro-MED. Tot i que el document s'adreça a destinacions de la Mediterrània, la majoria de les directrius es poden aplicar a altres àrees geogràfiques, tenint en compte el context específic de la destinació.

El context mediterrani

La regió mediterrània, a més de ser la llar de més de mig milió de persones, també és la principal destinació turística del planeta, amb més de 400 milions de visitants internacionals el 2019. Algunes de les destinacions turístiques més importants d'Europa es troben en aquesta regió i les activitats relacionades amb el turisme costaner i marítim constitueixen una important font d'ingressos per a molts països mediterranis.

No obstant, el canvi climàtic posa el turisme en risc, ja que la regió s'està escalfant un 20 % més ràpid que la mitjana mundial. Les sequeres persistents fan que Espanya pateixi les pitjors condicions en més de 1.000 anys. Grècia i França han patit greus incendis forestals, que han obligat a desenes de milers de persones a deixar les seves llars i als turistes a marxar per la seva seguretat. Els rius s'estan assecant mentre s'espera que, l'any 2100, l'augment del nivell del mar superi un metre. Milers de persones ja han mort a causa de la calor, degut a l'augment constant de les temperatures; es preveu que les temperatures pujaran per sobre del llindar de confort humà a la regió a mitjan segle o abans.

De cara al 2050, es preveu que la demanda d'aigua augmentarà fins el doble o el triple respecte a l'actualitat. Les regions costaneres s'enfronten a riscos que empitjoren les inundacions i l'erosió. A més, les granges i vinyes que donen renom a la regió s'enfronten a grans dificultats per regar els seus conreus. La seguretat alimentària i els mitjans de vida de milions de persones es troben en perill. El futur del turisme a la regió està amenaçat.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

A més, avui dia, el turisme contribueix en gran mesura a les emissions de gasos d'efecte hivernacle: aquesta indústria és globalment responsable d'entre un 8 % i un 11 % de les emissions. L'aviació i el transport amb cotxe són grans emissors, els residus agreugen la situació, mentre la demanda d'aigua als hotels, els complexos turístics i les activitats de lleure com el golf poden entrar en competència directa amb altres indústries i necessitats locals.

Per tant, la transició cap a un model sostenible i regeneratiu és essencial per al sector turístic mediterrani. Les autoritats regionals i les organitzacions de gestió de destinacions (OGD) amb seu a la regió tenen un paper fonamental en aquest sentit. Atesa la seva naturalesa, estan obligades a romandre on són, independentment de quant empitjori el canvi climàtic, mentre que una empresa pot reubicar les seves estratègies a un altre indret. No obstant això, aquesta mateixa connexió profunda amb la ubicació i la gent que hi viu vol dir que també és més probable que entenguin el context i les oportunitats per impulsar una acció significativa.

Les autoritats regionals tenen competències i poden decidir pel que fa a la planificació turística i, sovint, elaboren Plans d'Acció Climàtica més generals/transversals, la qual cosa significa que poden actuar d'una manera integrada i eficaç. També poden vincular-los amb iniciatives més àmplies (a nivell nacional i Europeu), aportant la visió particular de la seva regió. Tanmateix, les OGD juguen un paper clau en el desenvolupament del turisme en àrees més delimitades col·laborant i donant suport al sector privat, i desenvolupant campanyes de màrqueting coordinades. Junes, poden oferir una síntesi única de connexions locals, regionals, nacionals i internacionals, per donar suport al desenvolupament de plans veritablement integrats i contextualitzats.

2. Antecedents: per què les autoritats regionals i les OGD han d'elaborar un Pla d'Acció Climàtica

L'objectiu d'aquesta guia és **proporcionar a les autoritats regionals de turisme de la Mediterrània i a les OGD locals i regionals unes directrius clares i adaptables sobre com desenvolupar una estratègia d'acció climàtica**, per tal d'inspirar i impulsar iniciatives que facilitin l'adaptació a les condicions canviants i a la reducció d'emissions provinents del turisme. Per fer-ho, la guia proporciona les orientacions essencials per crear un Pla d'Acció Climàtica.

El procés d'elaboració d'un Pla d'Acció Climàtica i la implementació de les accions que aquest conté és clau per implicar les parts interessades perquè donin una resposta adequada a l'emergència climàtica. Hi ha moltes raons per les quals les autoritats regionals i les OGD han de prioritzar aquesta planificació d'accions.

Preparació per als riscos

Les autoritats regionals i les OGD estan vinculades exclusivament als indrets que promocionen i no poden traslladar les seves activitats per trobar condicions més favorables. A mesura que els impactes del canvi climàtic s'intensifiquen i es tornen més freqüents, és fonamental planificar una estratègia per preparar-se de cara a aquests reptes, com adaptar el negoci i la destinació, i estudiar què cal fer en condicions de crisi i desastre.

Compliment amb la responsabilitat

Se segueixen reforçant els requisits legislatius a nivell internacional, nacional i regional, que obliguen les empreses i altres organitzacions a reduir les emissions i a impulsar accions climàtiques. Aquestes iniciatives estan recolzades per una demanda cada vegada major de la societat civil cap a les empreses i organitzacions. Les autoritats regionals i les OGD han de jugar un paper més actiu per donar suport a l'acció climàtica a les seves destinacions, i comunicar els seus esforços amb transparència i responsabilitat.

Aprofitament d'oportunitats

Tot i que, tradicionalment, la competència de les OGD s'ha centrat en el màrqueting als visitants externs, en els darrers anys i en part com a resposta a problemes com l'excés de turisme i la pandèmia de la COVID-19, el seu mandat ha transitat gradualment cap a un enfocament més ampli en la gestió de destinacions. El posicionament únic de les OGD al sistema turístic fa que puguin ajudar les seves xarxes locals per impulsar l'acció climàtica.

A mesura que el món adquireix una consciència més profunda de l'empitjorament de la crisi climàtica, les empreses i organitzacions que responen de manera ràpida, positiva i adequada tenen més probabilitats d'existir i de prosperar en les properes dècades.

Avantatges de col·laborar amb una xarxa d'actors compromesos en ràpid desenvolupament

La Declaració de Glasgow sobre l'acció climàtica al turisme es va presentar el novembre del 2021 a la Conferència de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic a Glasgow (COP26). El text de la declaració i les seves promeses van estar redactats per l'OMT i els seus socis: The Travel Foundation, UNEP, VisitScotland i Tourism Declares a Climate Emergency. També hi van contribuir moltes altres organitzacions i experts.

300 signataris fundadors (inclosos CPMR i NECSTouR) es van comprometre a crear un Pla d'Acció Climàtica, explicant com les seves organitzacions s'alinearien amb la necessitat global de reduir a la meitat les emissions de gasos d'efecte hivernacle per a l'any 2030 i assolir la neutralitat de carboni tan aviat com sigui possible, abans del 2050. Des d'aleshores, el nombre de signataris ha crescut fins gairebé 900 a mitjans del 2024, procedents de diferents sectors turístics d'arreu del món i de diverses OGD i autoritats regionals europees. Tots han assumit el mateix compromís de crear o actualitzar un Pla d'Acció Climàtica centrat en cinc eixos d'actuació: mesura, descarbonització, regeneració, col·laboració i finançament. Els signataris es comprometen a informar cada any sobre el progrés cap a l'objectiu general de reduir les emissions del turisme en un 50 % per al 2030 i assolir la neutralitat de carboni el més aviat possible, abans del 2050.

A més d'aquests compromisos individuals, cada cop es reconeix més que la Declaració proporciona el marc compartit perquè tota la indústria turística alineï les seves accions. Diverses organitzacions internacionals clau, com ara l'Assemblea General de l'ONU, el Consell Executiu de l'OMT, el grup de treball de turisme dels països del G7 i la Comissió Europea, han reconegut el paper de la Declaració de Glasgow. A més, en col·laboració amb l'ONU Canvi Climàtic (UNFCCC), la Declaració de Glasgow s'ha convertit en part del portal d'Acció Climàtica Global (GCAP), el centre mundial dels compromisos climàtics.

La signatura de la Declaració de Glasgow no suposa cap compromís addicional més enllà d'alinear el seu desenvolupament amb les evidències científiques i les obligacions legals dels marcs de la UE, com l'Objectiu 55. El signatari es beneficia de la col·laboració i els recursos disponibles per formar part d'una xarxa més àmplia del turisme en acció climàtica. Es poden consultar més detalls sobre aquests i altres recursos en aquest document i a la [secció de recursos i eines de la Declaració de Glasgow](#).

3. Principis rectors dels Plans d'Acció Climàtica

L'especificitat i la naturalesa diversa de les destinacions turístiques fa que no hi hagi un enfocament únic per crear un Pla d'Acció Climàtica, però sí que hi ha alguns aspectes que són útils per tenir en compte durant el procés.

- **Estem aprenent.** No permeteu que la falta d'experiència retardi la implicació. Cap dels signataris no sabien què estaven fent quan es van comprometre per primera vegada. Un cop es va adoptar el compromís, la mateixa elaboració del pla va anar facilitant el procés d'aprenentatge.
- **Estem aprenent junts.** Connecteu amb altres persones que vulguin compartir i ajudar. Tots els signataris de la Declaració de Glasgow estan compromesos a treballar en els mateixos reptes amb un esperit de col·laboració. Els reptes que s'experimenten i els dubtes que sorgeixen es posen en comú. Connectant i compartint, ens ajudem els uns als altres, per tal de no haver de reinventar la roda constantment.
- **No hi ha un pla perfecte.** Cada pla és tan diferent com el context de l'organització que el redacta. Alguns se centren únicament en el clima. Alguns també tracten la biodiversitat. D'altres consisteixen en millores de les estratègies actuals per centrar-se més en el clima. Tots són possibles. El procés de treballar en un primer pla millorarà significativament la capacitat de qualsevol persona per participar en l'acció climàtica. Qualsevol pla actualitzat serà encara millor.
- **Tot està connectat.** Per tal d'estructurar les directrius d'aquesta guia, s'han hagut de desglossar conceptes i accions en seccions, categories i consells separats i diferents. No obstant, el consell més important és, potser, que a mesura que avança la comprensió del canvi climàtic i l'acció climàtica, cal mirar més enllà d'aquestes distincions i categories separades i centrar-se en les relacions entre els problemes i les accions.
- **El pla és important.**
Dur a terme les accions del pla és el que realment importa.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

4. Com crear un Pla d'Acció Climàtica

El canvi climàtic no és una qüestió aïllada; inclou molts problemes ambientals i socials, que es creuen amb molts d'altres. Presenta reptes per a la biodiversitat, de la mateixa manera que la biodiversitat juga un paper en la mitigació del canvi climàtic. Afecta la manera com els humans podem viure, de la mateixa manera que la nostra forma de viure afecta el canvi climàtic. Els impactes els pateixen amb més força els membres més vulnerables i marginats de la societat, que precisament són els menys responsables de les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

El canvi climàtic té a veure amb totes les tasques que actualment desenvolupa una autoritat regional o OGD. Té interseccions amb la planificació, el màrqueting, les contractacions, la gestió d'esdeveniments i la formació. Segons l'indret on es trobi una destinació, el canvi climàtic ja pot estar transformant la base del seu turisme, modificant les estacions, afectant els cultius, fent pressió sobre les cadenes de subministrament, o amenaçant l'existència de les estacions d'esquí, els esculls de corall, els boscos i els rius.

Com a tal, no hi ha una única manera correcta de crear un Pla d'Acció Climàtica, ja que el context ho és tot i l'enfocament escollit per qualsevol organització s'ha de guiar pel context local, les capacitats pròpies i els objectius que cal assolir.

L'informe *Advancing Climate Action*, sobre els progressos en l'aplicació de la Declaració de Glasgow de l'OMT el 2023 (2024) recull el següent: «Si bé el 80 % es van presentar com a plans autònoms, el 20% es van presentar com a part d'un pla de sostenibilitat més ampli». Cada enfocament té mèrits potencials, en funció de les prioritats i les capacitats del signatari.

L'elaboració d'un Pla d'Acció Climàtica diferent pot facilitar un enfocament específic en els reptes de l'acció climàtica, mentre que la integració de l'acció climàtica en un pla de sostenibilitat més ampli pot permetre que una organització adopti un enfocament més holístic, establint connexions entre diferents qüestions en lloc de tractar el clima de forma aïllada. Alguns plans busquen ressaltar explícitament aquestes connexions al títol. Tot i que la majoria dels plans es van presentar com a Plans d'Acció Climàtica, hi ha títols com «Pla d'acció per al clima-biodiversitat» i «Pla de mitigació, adaptació i resiliència».

Una autoritat regional o OGD que vulgui crear un Pla d'Acció Climàtica, en primer lloc, hauria d'intentar entendre el context en què es crearà el pla: quins són els problemes clau, quins altres plans relacionats ja existeixen i com el turisme pot donar un millor suport.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

5. Preparació

Abans d'iniciar un Pla d'Acció Climàtica, assegureu-vos d'identificar les persones, els recursos, les estructures i els processos necessaris. Aquests poden evolucionar; desenvolupar un pla no és un procés lineal, sinó que requereix moltes etapes de retroalimentació i de revisió.

Pas 1. Garantir la capacitat d'implementació

Quan es proposa crear un Pla d'Acció Climàtica (PAC), primer cal tenir en compte les preguntes següents:

- A l'organització, qui és la persona més adequada per oferir un Pla d'Acció Climàtica? És un individu o un equip?
- Els encarregats de lliurar el PAC tenen les habilitats, el temps, els recursos i el mandat necessaris per dur a terme la feina?
- La diversitat de persones implicades en la creació del PAC maximitza el potencial perquè el pla sigui realment inclusiu i representatiu?
- Els membres del personal de l'organització tenen prou coneixements sobre el canvi climàtic i entenen com afecta en el seu àmbit de treball per tal que puguin contribuir en aquells aspectes més rellevants i relacionats amb les seves tasques??
- A l'organització, hi ha algú que ja treballa en l'acció climàtica (o en alguna acció que pugui estar relacionada amb l'acció climàtica)?
- Es necessita suport extern per dur a terme alguns o tots els aspectes del pla?
- Seria més efectiu contractar, invertir en formació o invertir en recursos per reforçar l'experiència i les competències internes necessàries?
- Qui més ha de participar en el desenvolupament del pla? Considereu quan i com és més convenient relacionar-vos amb la gestió, la comunitat, el sector privat, les ONG i el govern regional. Pot semblar més senzill minimitzar la implicació de les parts interessades, però és essencial garantir l'acceptació i la implementació del pla.
- S'ha donat suport al benestar de les persones implicades? Treballar en la lluita contra el canvi climàtic pot ser un procés aclaparador. Com més coneixement s'obté de la gravetat de la situació, més persones pateixen esgotament, ansietat i impotència. És vital establir estructures i processos de suport per protegir i nodrir el benestar i la salut emocional de les persones.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

Pas 2. Revisió dels recursos rellevants

Cada cop es desenvolupa i es publica més literatura de suport i orientació, i eines per donar suport a l'execució de Plans d'Acció Climàtica al turisme. Cal dedicar el temps necessari per consultar-ho tot tant com sigui possible, especialment els materials més directament rellevants per a la situació de l'autoritat regional o OGD. Com a punt de partida, cal parar atenció les quatre àrees següents:

- a. Acció climàtica a la regió i/o país.
- b. Qüestions climàtiques que afecten la destinació.
- c. Plans d'acció climàtica al turisme.
- d. Acció climàtica com a autoritat regional o OGD fins ara.

a. Acció climàtica a la regió i/o país

L'acció climàtica es pot considerar com un conjunt de marcs i compromisos interconnectats, que comencen a nivell mundial i, després, són cada cop més específics a nivell local. En lloc d'intentar desenvolupar un Pla d'Acció Climàtica de manera aïllada, és més productiu considerar la millor manera de posicionar els compromisos en aquests contextos. Els acords i marcs següents poden ajudar a guiar una OGD o una autoritat regional a mesura que dona forma al seu pla.

Context global

L'Acord de París

L'Acord de París, un tractat internacional sobre el canvi climàtic, va ser adoptat el desembre de 2015 per 196 parts de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic. L'objectiu principal del tractat és millorar la resposta global al canvi climàtic limitant l'augment de la temperatura del segle per sota dels 2 °C, amb mesures per restringir-lo fins 1,5 °C. Per aconseguir-ho, les emissions de diòxid de carboni han de disminuir aproximadament un 45 % per a l'any 2030 i assolir la neutralitat de carboni per al 2050, tal com es descriu a l'informe de la bretxa d'emissions del 2018 del PNUMA.

El portal d'Acció Climàtica Global

El portal d'Acció Climàtica Global (GCAP) és una plataforma en línia on actors d'arreu del món (països, regions, ciutats, empreses, inversors i altres organitzacions) poden registrar els seus compromisos per lluitar contra el canvi climàtic. Des del 2023, tots els Plans d'Acció Climàtica publicats i presentats a l'ONU Turisme pels signataris de la Declaració de Glasgow s'inclouen al portal, com a representació de la contribució oficial del turisme.

Context europeu

Objectiu 55

L'Objectiu 55 (*Fit for 55*) fa referència a la fita de la UE de reduir les emissions netes de gasos d'efecte hivernacle en almenys un 55 % de cara al 2030. El paquet de l'Objectiu 55 és un conjunt de propostes per revisar i actualitzar la

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

legislació de la UE i posar en marxa noves iniciatives, per tal de garantir que les polítiques de la UE s'ajustin als objectius climàtics acordats pel Consell i el Parlament Europeu.

Via de transició turística (Tourism Transition Pathway)

El 10 de març del 2020, la Comissió Europea va adoptar una nova estratègia industrial. L'objectiu era ajudar la indústria de la UE a liderar les transformacions ecològiques i digitals, i a impulsar la competitivitat global i l'autonomia estratègica oberta de la UE. Aquesta primera via de transició descriu les mesures que cal impulsar i els resultats que s'han d'assolir per accelerar les transicions ecològiques i digitals, i per millorar la resiliència de l'ecosistema turístic.

Context nacional

Contribucions determinades a nivell nacional

Les contribucions determinades a nivell nacional (NDC, per les sigles en anglès) es van establir el 2015 com a part de l'Acord de París i proporcionen un marc comú perquè els països accelerin l'acció climàtica, tant pel que fa a l'adaptació com la mitigació. Fins ara, 169 parts han presentat una NDC. La lectura de l'NDC d'un país proporciona una visió clara dels reptes a què s'enfronta i dels objectius de descarbonització als quals un pla hauria de donar suport.

Plans Nacionals d'Adaptació

El 2010, la UNFCCC va llançar Plans Nacionals d'Adaptació (NAP, per les sigles en anglès), amb l'objectiu de centrar-se en l'adaptació i la resiliència a llarg termini, en particular per als països més vulnerables als impactes del canvi climàtic. Al voltant de 70 països (la majoria economies emergents de l'Amèrica Llatina i Àfrica) ja han establert NAP, tot i que només dos corresponen a països europeus: Albània, i Bòsnia i Hercegovina.

En el context europeu, l'any 2019, la majoria de països havien publicat els seus propis Plans Nacionals d'Adaptació, com es pot veure en aquest [mapa de 2019 amb una visió general de les estratègies i els Plans Nacionals d'Adaptació, publicat per l'AEMA](#). El març del 2023, els Estats membres de la UE van rebre, per segon cop, l'encàrrec d'informar sobre les seves accions nacionals d'adaptació, d'acord amb el Reglament sobre la governança de la Unió de l'Energia i de l'Acció pel Clima. [La informació sobre aquest procés, juntament amb nombrosos enllaços a documentació, orientació i plans rellevants, es poden consultar aquí.](#)

Context regional

El més probable és que una autoritat regional hagi definit algun tipus d'estratègia i compromisos per lluitar contra el canvi climàtic, i pot establir el seu propi pla. A més, altres sectors regionals, com ara l'energia, el transport, l'alimentació o la sanitat, poden tenir els seus propis plans. A l'hora de preparar un Pla d'Acció Climàtica, uns dels primers passos que cal fer es comprendre a fons tot aquest context regional específic, què està passant, i quines oportunitats de finançament o col·laboració poden establir-se.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

També hi ha diverses iniciatives regionals de col·laboració climàtiques en què la regió podria participar.

Iniciativa C40 Cities

La C40 és una xarxa global d'alcaldes de les principals ciutats del món que s'uneixen per impulsar accions contra la crisi climàtica. Pel que fa la Mediterrània, en són membres Barcelona, Roma, Atenes i Tel Aviv.

Pacte de les Alcaldies per a l'Energia i el Clima de la UE

El Pacte de les Alcaldies per a l'Energia i el Clima de la UE és una iniciativa recolzada per la Comissió Europea que reuneix milers de governs locals que volen garantir un futur millor per als seus ciutadans. En unir-se a la iniciativa, es comprometen voluntàriament a adoptar els objectius climàtics i energètics de la UE. [Aquí es pot accedir a més de 8.000 plans locals relacionats amb el clima i l'energia.](#)

b. Qüestions climàtiques que afecten a la destinació

Tot i que el Canvi Climàtic és un problema global, els impactes i riscos es noten a nivell local i varien en funció de la ubicació. A continuació, es relacionen els tipus de riscos que una autoritat regional o OGD podria haver de tenir en compte:

- **Augment de les temperatures:** s'han observat casos d'onades de calor més freqüents i intenses a la regió mediterrània. Durant l'última dècada, la zona ha experimentat un augment dels esdeveniments de calor extrema, fet que repercuteix en el clima general^{1, 2, 3}.
- **Escassetat d'aigua:** la reducció dels nivells de precipitació i l'augment de les taxes d'evaporació a la Mediterrània han provocat l'escassetat d'aigua. Ciutats com Barcelona i Atenes s'han enfrontat a l'escassetat d'aigua; els efectes els han notat tant els residents com les infraestructures turístiques^{4, 5, 6}.
- **Esdeveniments meteorològics extrems:** la Mediterrània ha estat testimoni d'un augment dels esdeveniments meteorològics extrems, com ara tempestes, incendis forestals i inundacions. Alguns exemples destacables són les inundacions a Venècia, que van provocar danys a llocs històrics, van interrompre les operacions turístiques i van causar incendis forestals a tota la regió^{7, 8, 9}.

¹ https://www.medecc.org/wp-content/uploads/2021/05/MedECC_MAR1_complete.pdf#page=14

² <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg2/chapter/ccp4/>

³ <https://www.mercator-ocean.eu/actualites/marine-heatwaves-mediterranean-sum-mer-2022/>

⁴ https://www.medecc.org/wp-content/uploads/2021/05/MedECC_MAR1_complete.pdf#page=18

⁵ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC135215>

⁶ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news-and-updates/prolonged-drought-and-record-temperatures-have-critical-impact-mediterranean-2024-02-20_en

⁷ <https://www.euronews.com/green/2023/08/18/italy-reports-11-extreme-weather-events-per-day-in-the-third-hottest-year-since-1800>

⁸ <https://www.bbc.com/news/world-europe-50409021>

⁹ <https://www.eea.europa.eu/en/topics/in-depth/extreme-weather-floods-droughts-and-heatwaves>

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

- **Pujada del nivell del mar:** les zones costaneres estan experimentant un augment del nivell del mar, fet que ha provocat un augment de l'erosió costanera i les inundacions. Les destinacions costaneres són testimonis de la invasió de l'aigua del mar; això suposa una amenaça per a les infraestructures i els ecosistemes^{10, 11}.
- **Acidificació de l'oceà:** ha disminuït l'acidesa de l'aigua de mar a la Mediterrània, fet que ha tingut repercussió en la vida marina i la pesca. La salut de la *Posidonia oceanica*, una planta marina essencial a la regió, il·lustra les conseqüències per als ecosistemes marins^{12, 13}.
- **Pèrdua de biodiversitat:** la Mediterrània ha experimentat un descens de la biodiversitat, que ha afectat diverses espècies i ecosistemes. Alguns casos són la disminució de les poblacions de flora i fauna autòctones, alterant l'equilibri ecològic de la regió^{14, 15}.
- **Canvis d'estacionalitat:** s'han observat canvis visibles en la durada de les estacions a la regió mediterrània. Aquesta alteració afecta els patrons turístics tradicionals; per exemple, els estius massa calorosos dificulten que la gent gaudeixi del temps a la platja^{16, 17}.
- **Impactes agrícoles:** els canvis en les condicions de creixement han afectat els rendiments dels cultius. Les oliveres de Grècia i Espanya, per exemple, han experimentat una disminució dels rendiments, amb repercussions negatives per a l'agricultura local i les especialitats regionals^{18, 19}.

NOTA sobre la justícia climàtica: és vital recordar que el canvi climàtic té un impacte més gran a les comunitats marginades i vulnerables, que sovint s'enfronten a barreres socials, econòmiques i polítiques que n'agreugen la vulnerabilitat al canvi climàtic. La col·laboració amb els representants de les comunitats en risc durant el desenvolupament del pla ajudarà a garantir que no agreugi aquestes desigualtats (i, el que és més important, ajuda a abordar-les).

- Com afecta el canvi climàtic a les comunitats marginades de la destinació?
- Què es pot fer per escoltar, comprendre i respondre a les diverses experiències i necessitats dels diferents grups?

¹⁰ https://www.medecc.org/wp-content/uploads/2021/05/MedECC_MAR1_complete.pdf#page=15

¹¹ <https://www.mdpi.com/2073-4441/14/3/416>

¹² https://www.medecc.org/wp-content/uploads/2021/05/MedECC_MAR1_complete.pdf#page=328

¹³ <https://phys.org/news/2023-11-ocean-acidification-mediterranean-affecting-calcification.html>

¹⁴ <https://www.unep.org/unepmap/resources/factsheets/biological-diversity#:~:text=From%201950%2D2011%2C%20the%20Mediterranean,the%20end%20of%20the%20century.>

¹⁵ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/document/download/f631c6ba-1fb3-467f-a918-f87c0bddf4e3_en?filename=Habitat%20loss

¹⁶ <https://rmets.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/joc.3922>

¹⁷ <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0047287506295937>

¹⁸ <https://www.eea.europa.eu/highlights/climate-change-threatens-future-of>

¹⁹ <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0047287506295937>

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

- Què es pot fer per incorporar al pla els coneixements i els punts forts de la comunitat?
- Com pot el pla donar suport a la igualtat d'accés als recursos i les oportunitats?

Recursos de cara al risc climàtic

L'any 2024, l'[Agència Europea de Medi Ambient va publicar l'avaluació de riscos climàtics \(EUCRA, per l'acrònim en anglès\)](#), juntament amb la [comunicació sobre gestió de riscos climàtics, destinada a la protecció de les persones i a la prosperitat](#). L'EUCRA detalla els principals riscos climàtics per a Europa i com aquests interaccionen i amplifiquen molts riscos no climàtics. Per exemple, esmenta que les economies regionals i locals que depenen del turisme són especialment sensibles als canvis climàtics; això inclou les regions costaneres i les illes de la Mediterrània.

c. Plans d'acció climàtica en turisme

La manera més senzilla de conèixer l'acció climàtica del turisme és accedint al lloc web de la Declaració de Glasgow. És l'espai de referència de l'acció climàtica del nostre sector, on es poden trobar la majoria de recursos útils.

Lloc web de la Declaració de Glasgow

El lloc web de la xarxa One Planet conté tots els materials relacionats amb la Declaració de Glasgow. S'hi pot trobar el text original de la declaració: els interessats el poden signar, els signataris poden presentar els seus Plans d'Acció Climàtica i conté tots els recursos oficials o aprovats. És molt recomanable que qualsevol persona que es plantegi desenvolupar el seu propi pla comenci per revisar els recursos següents que es troben aquí: [Repositori d'eines i recursos](#) (aquesta és la base de dades principal d'eines i recursos útils). Es recomana començar amb:

[Informe Advancing Climate Action](#) (2024)

Aquest informe, publicat a principis del 2024, és la primera revisió de més de 250 Plans d'Acció Climàtica publicats pels signataris de la Declaració de Glasgow. Destaca algunes de les millors pràctiques que es troben als actuals Plans d'Acció Climàtica, acompanyades d'exemples d'accions potencials que cal incloure-hi. Proporciona orientacions per als signataris sobre la descarbonització, la regeneració i la mesura, així com l'anàlisi del progrés fins ara i la millor manera de procedir.

[Climate Action In The Tourism Sector: An Overview Of Methodologies And Tools To Measure Greenhouse Gas Emissions](#) (2023)

L'informe avalua les metodologies actuals i les eines disponibles perquè els professionals mesurin les emissions. També analitza com ha avançat el desenvolupament d'aquestes metodologies i eines, i què més cal fer per donar suport al sector, per tal que aquest pugui mesurar les seves emissions.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

Accions recomanades – Declaració de Glasgow Declaration (2021)

Exemples per ajudar els signataris a entendre què han d'incloure al seu pla. L'objectiu de les accions recomanades és proporcionar un punt de partida perquè els signataris dissenyin un Pla d'Acció Climàtica ambiciós i eficaç que s'adapti a les circumstàncies específiques de cada organització.

Climate Action through Regeneration: Unlocking the Power of Communities and Nature through Tourism (2022)

Aquest informe explora el potencial del turisme per adoptar models de negoci regeneratius que abordin tant les causes com les conseqüències del canvi climàtic, alhora que dona suport a la resiliència de les comunitats i protegeix els ecosistemes naturals. S'hi descriuen exemples, el suport disponible i els passos clars que cal fer per dur a terme les accions.

Signataris de la Declaració de Glasgow

Base de dades de tots els signataris de la declaració, amb enllaços a tots els plans publicats. La base de dades es pot filtrar per país i tipus de signatari, de manera que una organització pot revisar el contingut dels plans rellevants de la seva regió o el seu sector, per tal d'obtenir informació i inspiració per crear els seus propis plans. Ja hi ha més de 250 plans publicats i se n'afegeixen regularment ([en aquest enllaç](#) s'inclouen tots els Plans d'Acció Climàtica de destinació).

A més, ONU Turisme presenta regularment casos pràctics que descriuen els líders individuals i els seus Plans d'Acció Climàtica, centrant-se en aquells que contenen lliçons més útils. [Aquests exemples es poden consultar aquí.](#)

Notícies i esdeveniments

Aquesta pàgina inclou actualitzacions sobre seminaris web oficials i alineats amb la Declaració de Glasgow, a més d'esdeveniments presencials, on els signataris i altres parts interessades clau poden tractar qüestions relacionades amb la implementació en curs del programa o les seves experiències durant el desenvolupament dels plans. [Subscriu-vos al butlletí](#) per estar al dia.

d. Acció climàtica pròpia fins el moment

L'objectiu final de la revisió preparatòria hauria de ser determinar l'acció climàtica pròpia fins el moment. A l'hora de decidir què cal incloure en aquesta llista, tingueu en compte que les tasques que s'estan duent a terme actualment poden tenir un impacte climàtic (negatiu o positiu) que no s'havia considerat prèviament.

Per exemple, es podria centrar en la promoció d'estades més llargues, el turisme fora de temporada, el suport als productors d'aliments locals, les rutes en bicicleta, etc. És possible que, fins ara, aquests tipus de projectes no s'hagin considerat rellevants de cara a l'acció climàtica; no obstant això, com succeeix amb molts d'altres, poden tenir un impacte en la reducció d'emissions i el suport a alternatives positives.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

Per tant, és aconsellable tenir en compte tots els projectes en curs, a tots els departaments, des de la perspectiva de la «mirada climàtica» i estudiar si tenen una rellevància potencial.

Pas 3: implicació dels agents

La implicació de diferents agents en el desenvolupament d'un Pla d'Acció Climàtica és crucial per garantir-ne l'èxit i la rellevància per a la comunitat. Tot i que probablement les autoritats regionals i OGD ja tenen els seus procediments per implicar les parts interessades, els següents punts poden aportar algunes noves idees en el context del desenvolupament del Pla d'Acció Climàtica:

1. Identificació dels agents implicats o interessats
 - Identifiquen totes les parts rellevants, inclosos altres departaments sectorials, membres de la comunitat, empreses, organitzacions sense ànim de lucre, agències governamentals i institucions educatives.
 - Identifiquen les relacions i dependències entre les parts interessades per entendre'n la influència i l'interès en qüestions relacionades amb el clima.
2. Adopció d'un enfocament inclusiu
 - Assegureu-vos que hi hagi diferents perspectives representades al grup d'agents, inclosos diferents gèneres, grups d'edat, orígens socioeconòmics i ètnies.
 - Paeu atenció als grups marginats i vulnerables que es poden veure afectats de manera desproporcionada pel canvi climàtic.
3. Comunicació clara
 - Comuniquen clarament l'objectiu, les fites i els beneficis potencials del Pla d'Acció Climàtica a totes les parts.
 - Eviteu fer servir argot, de manera que la informació sigui accessible a un públic ampli.
4. Impulseu la implicació des del principi i mantingueu-la
 - Impliqueu totes les parts des del principi del procés de planificació, per fomentar contribucions i una col·laboració significatives.
 - Mantingueu una comunicació contínua perquè tots els agents estiguin informats del progrés i dels canvis en tot moment.
5. Utilitzeu diversos canals d'interacció
 - Utilitzeu diversos mètodes de participació, com ara reunions públiques, tallers, enquestes, plataformes en línia i xarxes socials, per arribar a diferents segments de la comunitat.
 - Considereu les opcions tant presencials com virtuals per adaptar-vos a les diferents preferències i necessitats d'accessibilitat.

Sustainable
tourism

Interreg
Euro-MED

Co-funded by
the European Union

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

6. Fomenteu la retroalimentació i la iteració

- Fomenteu un diàleg obert i la retroalimentació, incorporant diverses perspectives i experiències.
- Estigueu disposats a revisar i perfeccionar el pla d'acció climàtic en funció de les contribucions de les parts interessades i dels canvis de circumstàncies.

7. Impulseu el desenvolupament de competències

- Proporcioneu informació i recursos perquè les parts interessades entenguin millor els problemes climàtics, les estratègies de mitigació i la importància de les seves aportacions.
- Considereu organitzar tallers o sessions de formació per desenvolupar competències.

8. Garantiu la transparència

- Comuniqueu clarament com s'utilitzaran les aportacions de les parts interessades durant el procés de presa de decisions.
- Sigueu transparents sobre qualsevol limitació de cara a implementar determinats suggeriments.

9. Tingueu en compte el context local

- Adapteu les estratègies de participació al context local, tenint en compte les característiques i necessitats úniques de la comunitat.

10. Fomenteu les associacions i la col·laboració

- Fomenteu la col·laboració entre diferents agents i sectors, com les organitzacions públiques, privades i sense ànim de lucre.
- Exploreu oportunitats per participar en iniciatives conjuntes i per compartir recursos.

11. Feu un seguiment i avaluació

- Establiu mecanismes de seguiment i avaluació de l'eficàcia de la participació de les parts interessades durant el desenvolupament i la implementació del Pla d'Acció Climàtica.
- Utilitzeu la retroalimentació per millorar contínuament les estratègies de participació.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

6. PLANIFICACIÓ DE LES ACCIONS

ELS CINC EIXOS D'ACCIÓ DE LA DECLARACIÓ DE GLASGOW

La Declaració de Glasgow aconsella que tots els plans presentats haurien d'abordar cinc eixos d'acció: **mesurar, descarbonitzar, regenerar, col·laborar i finançar**. Aquests eixos proporcionen un marc flexible i holístic, per tal d'ajudar els signataris a assegurar-se que els seus plans aborden totes les àrees rellevants.

A l'hora de decidir quines accions cal dur a terme, pot ser útil pensar segons el procés següent:

- 1: els dos eixos d'acció clau són la **descarbonització** i la **regeneració**.
- 2: per entendre quines són les accions prioritàries, cal ser capaç de **mesurar** quins són els problemes més importants i on es troba el major potencial d'impacte.
- 3: per garantir que les accions es dissenyin i es duguin a terme de la manera més eficaç possible, és recomanable **col·laborar** amb altres grups d'interès que puguin donar suport.
- 4: per garantir que les accions del pla es puguin dur a terme, és essencial assegurar-se que hi ha disponibles els recursos **financers** i d'altres necessaris.

També cal tenir en compte que les accions dins dels cinc eixos d'acció no es seguiran necessàriament de manera seqüencial i que és possible que s'hagin de repetir en diferents moments. Per exemple, pot ser necessari **col·laborar** primer amb una altra agència per tal d'assegurar el **finançament** necessari per a la mesura.

Les seccions següents d'aquesta guia ofereixen orientació sobre com crear contingut per als tres primers eixos: **mesura, descarbonització i regeneració**. No s'ofereixen seccions dedicades a la **col·laboració** o les **finances**, ja que en tots els casos caldrà habilitar marcs de col·laboració i finançament que permetin la implementació de les tres accions anteriors. Això és especialment rellevant per a les OGD, ja que gran part del treball en què pot participar una OGD implicarà el desenvolupament de col·laboracions o la possibilitat de finançament i el foment de capacitats.

MESURA

El paper del turisme en la mesura de les seves emissions és una qüestió complexa que evoluciona ràpidament. Una autoritat regional o OGD ha de tenir en compte nombrosos factors pel que fa a les emissions a l'hora de desenvolupar el Pla d'Acció Climàtica.

1. Centreu-vos primer en les emissions operatives

La totalitat d'emissions per les quals es podria considerar que una autoritat regional o OGD té alguna responsabilitat i/o influència es pot dividir en emissions operatives i emissions de la destinació. Les emissions operatives fan referència a les emissions

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

provocades pel funcionament de l'autoritat regional o OGD com a organització. Les emissions de la destinació són les emissions que es produeixen com a conseqüència del turisme a la destinació i sobre les quals, per tant, una autoritat regional o OGD podria tenir alguna influència.

Les emissions operatives són relativament fàcils de mesurar, ja que estan relacionades amb l'electricitat i la calefacció que s'utilitzen a una oficina, el transport del personal, l'organització d'esdeveniments, etc. Per tant, no són exclusives del turisme ni de les destinacions, i s'han establert metodologies i eines per mesurar-les i comunicar-les. Reviseu l'informe de 2023 de l'OMT [*Climate Action In The Tourism Sector: An Overview Of Methodologies And Tools To Measure Greenhouse Gas Emissions*](#) per obtenir idees sobre quines eines i metodologies poden ser més útils.

És aconsellable centrar-se primer en les emissions operatives, ja que permetrà a l'Autoritat Regional o OGD entendre amb més profunditat les emissions de GEH i desenvolupar la capacitat interna necessària. No obstant això, atès que representa una part molt reduïda de les emissions del turisme a nivell de destinació, només s'ha d'enfocar com un pas essencial per afrontar un repte molt més important: el de les emissions de la destinació.

2. Decidiu com participar en el càlcul de les emissions de la destinació

La indústria turística es troba en un estadi inicial pel que fa al càlcul de les emissions a nivell de destinació. Només unes quantes autoritats regionals o OGD han mesurat i comunicat xifres d'emissions de destinació. A mesura que aquesta xifra creix, juntament amb el càlcul realitzat per tots els agents implicats en l'activitat turística, cada vegada és més possible arribar a un consens sobre quina ha de ser la responsabilitat de cadascun. Tanmateix, encara no s'ha arribat a un consens sobre el paper o les responsabilitats d'una autoritat regional o OGD. Actualment, tampoc hi ha eines àmpliament disponibles per mesurar les emissions a nivell de la destinació. Hi ha eines i metodologies disponibles per mesurar les emissions de l'aviació i l'allotjament, i cada cop més eines per mesurar les emissions dels operadors turístics.

Per tant, les autoritats regionals o les OGD que participen en la mesura haurien de garantir que el mètode sigui el més útil possible per als seus propis objectius. Malgrat la manca de metodologies i d'eines dissenyades específicament per donar suport a una autoritat regional o OGD, encara es pot obtenir un gran valor de la participació en el càlcul, per tal d'entendre on cal prioritzar l'acció, i per determinar i comunicar les accions més efectives.

3. Identifiqueu les fonts d'emissió

En primer lloc, cal identificar i classificar totes les fonts significatives d'emissions de GEH relacionades amb el turisme a la destinació. És preferible obtenir una estimació de quines són les fonts principals que centrar-se exclusivament en intentar obtenir mesures detallades de les fonts menys significatives. L'objectiu principal d'aquesta tasca és entendre on s'ha d'enfocar l'acció de descarbonització.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

També cal tenir en compte que moltes fonts d'emissions no tindran efecte només dins la destinació, com pot ser el cas del transport transfronterer o les cadenes de subministrament on una part o la totalitat de la fabricació es produeix fora de la destinació.

A la llista següent, s'inclouen nombroses categories que una autoritat regional o OGD podria considerar:

- Transport de visitants: emissions dels visitants que viatgen cap a i des de la destinació per aire, carretera, ferrocarril o mar.
- Allotjament: emissions associades a la construcció, operació i manteniment d'instal·lacions d'allotjament, com els hotels, els complexos turístics i els lloguers vacacionals.
- Transport local: emissions dels serveis de transport local, com ara taxis, autobusos i cotxes de lloguer, utilitzats pels visitants durant l'estada.
- Serveis d'alimentació i begudes: emissions de la producció, transport i rebuig d'aliments i begudes que consumeixen els visitants.
- Activitats de lleure: emissions d'activitats de lleure, com ara visites guiades, esports aquàtics i altres opcions d'entreteniment.
- Gestió d'esdeveniments: emissions associades a la planificació, organització i execució d'esdeveniments celebrats a la destinació.
- Venda al detall i records: emissions de la producció, el transport i les deixalles de productes i records que compren els visitants.
- Gestió de residus: emissions de la recollida, el transport i l'eliminació de residus generats pels visitants i les activitats relacionades amb el turisme.
- Ús d'aigua: emissions associades a l'extracció, el tractament i la distribució d'aigua per a activitats relacionades amb el turisme.
- Desenvolupament d'infraestructures: emissions de la construcció i el manteniment d'infraestructures relacionades amb el turisme, incloses les carreteres, els aeroports i els serveis públics.
- Cadena de subministrament: emissions associades a la producció, el transport i la distribució de béns i serveis utilitzats per la indústria turística, inclosos els subministraments d'allotjament i els serveis d'alimentació.
- Màrqueting i promoció: emissions de les activitats de màrqueting i promoció realitzades per la destinació per atraure visitants.
- Operacions governamentals: emissions de les operacions de les entitats governamentals encarregades de gestionar i promocionar el turisme a la destinació.
- Preservació cultural i patrimonial: emissions relacionades amb la preservació i el manteniment dels indrets culturals i patrimonials que reben visites dels turistes.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

- Consum de recursos naturals: Emissions associades a l'extracció i consum de recursos naturals, com l'energia i els materials, destinats a activitats relacionades amb el turisme.
- Viatges de negocis: emissions derivades de les activitats relacionades amb els viatges que duen a terme les persones implicades en el sector del turisme, com reunions i conferències de negocis.
- Voluntariat i programes educatius: emissions associades a programes de voluntariat i iniciatives educatives a la destinació.
- Telecomunicacions: emissions derivades de l'ús de serveis de telecomunicacions per a la comunicació i l'intercanvi d'informació dins del sector turístic.
- Assegurances i serveis financers: emissions associades a la prestació d'assegurances i serveis financers a la indústria turística.
- Mesures de resiliència i d'adaptació: emissions d'activitats relacionades amb la resiliència climàtica i les mesures d'adaptació adoptades per part de la destinació.

4. Prioritzeu les fonts d'emissió que cal abordar

Després d'haver recollit les fonts d'emissió més importants, el següent pas és prioritzar en quines s'ha de centrar l'activitat per abordar-les. Amb l'objectiu de decidir en quines fonts d'emissió cal centrar l'activitat i quan cal fer-ho, es poden utilitzar tots o alguns dels següents criteris:

- Capacitat: fins quin punt l'organització té l'experiència tècnica, o els recursos humans o financers necessaris per abordar aquesta font d'emissions?
- Responsabilitat: fins quin punt l'organització és responsable sobre aquesta font d'emissions?
- Impacte/abast: quin impacte tindrà la reducció d'emissions d'aquesta font sobre les emissions, el compromís, la regeneració o qualsevol altra consideració?
- Urgència: com d'urgent és reduir les emissions d'aquesta font? Cal fer-ho el més aviat possible o es pot planificar a llarg termini?
- Impacte econòmic: quines conseqüències econòmiques té la reducció d'emissions d'aquesta font?
- Impacte social: quins són els beneficis socials associats de reduir les emissions d'aquesta font? Per exemple, la millora d'una xarxa ciclista no només redueix les emissions del transport, sinó que també pot millorar la salut dels residents locals (i, per tant, reduir el cost del servei sanitari).

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

- Impacte ambiental: quins són els beneficis socials ampliat de reduir les emissions d'aquesta font? Per exemple, la restauració dels parcs i els boscos locals no només en millora la capacitat per capturar el carboni, sinó que també pot resultar en un augment de la fauna, de manera que siguin una atracció més desitjable per als turistes i els habitants locals.
- Alineació amb marcs i objectius més amplis: fins a quin punt la reducció d'emissions d'aquesta font ajudaria la regió a assolir els seus propis objectius climàtics? Hi ha possibles fonts de finançament amb les quals es puguin connectar?

5. Recolliu dades

Un cop estimades quines són les fonts d'emissió més significatives, el següent pas és buscar la recollida de dades sobre les emissions per tal d'establir una xifra de referència a partir de la qual es puguin comunicar els progressos del procés de descarbonització. En funció de la font d'emissions, és possible que les dades ja estiguin disponibles o no, que les hagi recollides una altra part, i que s'estiguin recopilant i comunicant d'acord amb una sèrie de metodologies diferents. És probable que la els requeriments tècnics d'aquest treball vagin més enllà de les capacitats internes de l'autoritat regional o OGD; pel que, sempre que sigui possible, és recomanable buscar suport extern.

També és raonable decidir que, a l'hora de decidir les accions, n'hi ha prou amb tenir una estimació. Per exemple, si una autoritat regional o OGD no disposa d'un aeroport dins dels seus límits, es podria estimar que les principals fonts d'emissió són els seus hotels (al voltant del 50 %), el lloguer de cotxes (al voltant del 30 %) i els restaurants (al voltant del 10 %), amb altres fonts que en justifiquin la resta. Aquesta informació podria ser suficient per decidir sobre quines fonts d'emissions cal prioritzar les accions, a més de desenvolupar una estratègia preliminar anual i un conjunt d'objectius provisionals de reducció.

DETERMINACIÓ D'ACCIONS CLIMÀTIQUES

Un Pla d'Acció Climàtica és un **document estratègic que recull la manera com una organització planeja desenvolupar les seves operacions** en el context d'un canvi climàtic que cada cop s'agreuja més. Les accions climàtiques es poden classificar dins dels quatre objectius generals següents:

1. Accions que redueixin les emissions.
2. Accions que fomenten l'eliminació/absorció de més emissions.
3. Accions que milloren la resiliència davant els impactes del canvi climàtic.
4. Accions que habiliten o donen suport a una o més de les tres primeres categories; p. ex., mitjançant la mesura, la formació, el *networking*, la comunicació o la recaptació de fons.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

Aquestes categories no s'exclouen mútuament i moltes accions poden assolir objectius en algunes o totes les categories. Els cinc passos següents proporcionen una guia sobre com triar quines accions cal incloure. S'apliquen a les quatre categories d'acció. Van acompanyats de seccions sobre com seleccionar accions dissenyades per assolir objectius específics.

Pas 1: definiu els nivells d'influència

Una autoritat regional o OGD té influència a diversos nivells i hauria de tenir-los en compte tots a l'hora de seleccionar accions. Estudieu com es poden assolir diferents objectius amb accions dirigides a diferents nivells, tal com es mostra a la taula següent.

OBJECTIU: reduir les emissions dels hotels

Nivell	Acció
Interna	Establiu una política interna per a l'allotjament a hotels amb certificació de sostenibilitat durant els viatge de negocis.
Empreses locals	Organitzeu tallers d'eficiència energètica per a hotelers locals.
Visitants	Per a l'app dels visitants, desenvolueu el contingut que tracta com reduir la petjada de carboni durant les estades.
Estratègia de destinació	Desenvolueu una política per prioritzar els hotels eficients energèticament al màrqueting de destinacions.
Col·laboració internacional	Trebal·leu amb els socis per desenvolupar itineraris mediterranis baixos en carboni.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

Pas 2: establiu possibles objectius i accions

Un cop s'hagi realitzat la revisió contextual esbossada a l'apartat anterior, s'hagi elaborat una llista de totes les accions climàtiques en curs i s'hagin definit els nivells d'influència, s'estableixen les bases per establir les accions que cal incloure al pla.

Per tal de garantir la màxima eficàcia i viabilitat del pla, és essencial triar amb cura les accions. Cal tenir en compte molts factors diferents; el següent conjunt de consideracions pot resultar útil.

Pas 3: classifica les accions i els objectius

«Reduir les emissions dels hotels» és un objectiu. «Organitzar un taller d'eficiència energètica» és una acció dissenyada per assolir aquest objectiu. «Reduir la contaminació de gasos d'efecte hivernacle» també és un objectiu. «Instal·lar carrils bici» o «plantar arbres urbans» poden ser accions rellevants. Un pla requereix tant objectius com accions. Cal agrupar totes les idees en objectius i accions; després s'ha de seguir desenvolupant el contingut en ambdues categories, fins que s'hagin acordat tots els objectius.

En funció de la capacitat i el compromís, això es pot fer a través d'equips interns o amb la implicació de grups d'interès externs.

A mesura que es desenvolupa una imatge més clara dels objectius, poden sorgir noves propostes d'accions. També pot provocar que es torni a revisar altres Plans d'Acció Climàtica o literatura pertinent, per tal d'obtenir més idees.

Pas 4: prioritzeu els objectius i les accions

Després d'haver establert una llista d'objectius i accions potencials, el següent pas és prioritzar-los perquè es pugui decidir quan es començarà a treballar en diferents accions i quant de temps poden requerir. Una manera de prioritzar-los és utilitzar una qualificació numèrica a partir d'un conjunt de criteris, com ara els següents:

- Capacitat: fins quin punt l'organització té l'experiència tècnica, o els recursos humans o financers necessaris per assolir els objectius?
- Responsabilitat: fins quin punt és responsabilitat de l'organització complir amb aquests objectius?
- Impacte/abast: quin impacte tindrà aquesta acció sobre les emissions, el compromís, la regeneració o qualsevol altra consideració?
- Urgència: com d'urgent és aquesta acció o objectiu? Cal fer-ho el més aviat possible o es pot planificar a llarg termini?
- Impacte econòmic: quines conseqüències econòmiques té?
- Impacte social: quins són els beneficis socials d'aquesta acció? Per exemple, millorar una xarxa ciclista no només redueix

Sustainable
tourism

Interreg
Euro-MED

Co-funded by
the European Union

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

les emissions del transport, sinó que també pot millorar la salut dels residents locals (i, per tant, reduir el cost del servei sanitari).

- **Impacte ambiental:** quins són els beneficis ambientals localitzats d'una acció? Per exemple, la restauració dels parcs i boscos locals no només en millora la capacitat per capturar carboni, sinó que podria suposar un augment de la fauna, de manera que siguin una atracció més desitjable per als turistes i els habitants locals.
- **Alineació amb marcs i objectius més amplis:** Fins quin punt els objectius i les accions donen suport a la regió per assolir les seves pròpies fites climàtiques? Hi ha possibles fonts de finançament amb les quals es puguin connectar?

La manera com una autoritat regional o OGD selecciona els criteris de priorització dependrà considerablement del context en què opera, i dels riscos actuals i futurs que suposa el canvi climàtic, la seva competència d'actuació, la relació amb l'administració local, el tipus de turisme que promou, etc.

Altres criteris que cal tenir en compte són, entre d'altres:

- Mesures d'adaptació necessàries
- Retorn de la inversió
- Potencial de creació de llocs de treball
- Suport a la comunitat local
- Equitat social
- Impacte positiu en l'experiència del visitant
- Preservació cultural
- Viabilitat tecnològica
- Suport normatiu
- Potencial de sensibilització pública
- Potencial de canvi de conducta
- Potencial de col·laboració amb altres sectors

Durant aquest procés de priorització, serà cada cop més evident que cada persona i organització té unes prioritats diferents. **Com més divers sigui el ventall d'actors implicats, més punts de vista i prioritats s'escoltaran.** Aquest procés s'ha d'enfocar com un dels més importants en la creació del pla.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

Serà confús. Hi haurà desacords. Sorgiran moltes idees noves. Però dur a terme amb èxit aquest procés no només suposa que els objectius i les accions que formen la base del pla s'hauran establert de forma cooperativa; sinó que també les parts que poden donar el suport més significatiu per fer-lo realitat hi estaran implicades.

Pas 5: definiu objectius i indicadors

Com es pot saber si les accions són efectives? Com s'han de compartir les dades sobre el progrés amb els visitants o els agents locals?

Un cop s'hagin decidit les accions, sempre que sigui possible, s'han de fer quantificables. Tornant a l'exemple anterior: com es mesuraria o es comunicaria l'èxit de l'objectiu «reduir les emissions dels hotels»? Definir la magnitud de l'ambició d'un objectiu i el calendari és un bon començament: «reduir les emissions hoteleres un 50 % per al 2030» és un objectiu molt més clar.

Com es pot saber si l'acció «organitzar un taller d'eficiència energètica» tenia l'impacte desitjat? Es mesuraria el «nombre d'assistents que signen la Declaració de Glasgow abans de finals del 2023»? I el «nombre d'assistents que s'incorporen al programa de certificació de turisme sostenible abans de finals del 2023»?

Idealment, els objectius i els indicadors haurien de fer un seguiment dels impactes, en lloc dels processos. El «nombre d'assistents que canvien el subministrament d'electricitat de l'hotel per la tarifa d'energia renovable en els propers dotze mesos» quantifica un impacte tangible en un període de temps definit, igual que el «volum de residus desviats de l'abocador al juliol» o el «nombre de visitants que arriben amb tren cada mes».

DESCARBONITZACIÓ

En funció de l'estructura i les competències que tingui, una autoritat regional o OGD pot donar suport a la descarbonització de la destinació de diverses maneres. El llistat següent, basat en les directrius de l'informe *Advancing Climate Action*, suggereix algunes idees que poden ser rellevants per a les destinacions mediterrànies. Es divideixen en accions organitzatives i accions a la destinació.

1. Accions organitzatives

Les iniciatives que suggerides a continuació fan referència a accions que l'autoritat regional o OGD pot dur a terme a les seves pròpies oficines, pràctiques comercials i polítiques de compres. Són accions sobre les quals es pot tenir més influència.

Edificis

- Instal·leu plaques solars.
- Utilitzeu pintura exterior que reflecteixi la llum solar i redueixi la calor a l'interior de l'edifici.

Sustainable
tourism

Interreg
Euro-MED

Co-funded by
the European Union

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

- Instal·leu carregadors de cotxes elèctrics (perquè els utilitzin els visitants, el personal i els proveïdors).
- Instal·leu aparcaments de bicicletes.
- Substituïu el sistema de calefacció d'oli per una bomba de calor o biomassa.
- Instal·leu lavabos de baix consum.
- Instal·leu reguladors de cabal d'aigua a les dutxes i les aixetes del lavabo.
- Abaiseu la temperatura estàndard un grau.
- Instal·leu detectors de moviment per als llums d'espais públics i exteriors.
- Substituïu els productes de neteja per alternatives no químiques.
- Deixeu d'utilitzar flors tallades.
- Planteu jardins amb espècies autòctones resistents a la sequera.

Oficina

- Composteu els residus alimentaris.
- Reduïu/elimineu el plàstic d'un sol ús.
- Fomenteu el teletreball i el treball híbrid.
- Prioritzeu les reunions a distància.
- Compreu bicicletes elèctriques per a l'oficina.
- Prioritzeu els àpats d'origen vegetal per al personal.
- Eduqueu el personal en matèria d'eficiència energètica a l'oficina.
- Doneu suport o subvencioneu el transport públic per anar a la feina.
- Canvieu el contracte elèctric a la tarifa d'energies renovables.
- Fomenteu l'ús del cotxe compartit.
- Prioritzeu *software*, eines digitals i serveis de *hosting* que utilitzin energies renovables.
- Canvieu el navegador predeterminat a Ecosia.
- Desenvolpeu directrius de circularitat en les compres públiques.
- Oferiu incentius per al suport a la mobilitat de baixes emissions del personal.
- Tingueu en compte els criteris de sostenibilitat a l'hora de seleccionar qualsevol nou espai d'oficina.
- Implementeu un pressupost de carboni per als desplaçaments del personal.
- Instal·leu un aparcament de bicicletes segur (i dutxes, si és possible).

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

Operacions

- Incloeu el cost de la petjada de carboni en tots els projectes.
- Oferiu incentius per a idees d'acció climàtica/funcionament eficient.
- Reviseu bancs, inversions, plans de pensions, etc. per limitar inversions en empreses energètiques impulsades per combustibles fòssils.
- Realitzeu formació en línia.
- Adopteu la setmana laboral de quatre dies.

Viatges de negocis/desplaçaments del personal.

- Oferiu incentius al personal si eviten agafar vols per a les vacances.
- No organitzeu viatges de negocis amb avió si la destinació està més a prop d'una distància determinada o si s'hi pot arribar en un horari determinat.
- Llogueu només vehicles elèctrics/híbrids.
- Viatgeu en classe turista als vols.
- Amplieu els viatges sempre que sigui possible per combinar més objectius.

Esdeveniments

- Creeu directrius de sostenibilitat d'esdeveniments.
- Elaboreu qüestionaris de sostenibilitat dels proveïdors.
- Organitzeu esdeveniments amb neutralitat de carboni.
- Augmenteu la freqüència de les reunions celebrades a destinacions accessibles sense haver de volar.
- Garantiu que es puguin aparcar bicicletes als espais dels esdeveniments.
- Reutilitzeu el mobiliari dels esdeveniments.
- Eviteu els plàstics d'un sol ús.
- Prioritzeu els aliments vegetarians.
- Prioritzeu els esdeveniments en línia.
- Prioritzeu les instal·lacions amb llum natural.

Alimentació (per a esdeveniments, reunions a l'oficina, etc.)

- Reduïu o elimineu la carn de vedella dels menús.
- Promocioneu els menús vegetarians.
- Doneu suport a les granges que treballen per reduir la petjada de carboni.
- Reutilitzeu l'excedent de menjar amb aplicacions i serveis de redistribució d'aliments.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

- Reduïu o elimineu els serveis de bufet.
- Reduïu la mida de les safates.
- Recicleu l'oli de cuina usat en biodièsel.

Màrqueting

- Oferiu fulletons digitals en lloc d'impresos.
- Accepteu només materials promocionals digitals dels proveïdors.
- Comproveu si hi ha alternatives de menys emissions per als viatges de familiarització.
- Fomenteu que els periodistes i els *influencers* viatgin amb transport públic i es desplacin en bicicleta/a peu.

Cadena de subministrament/adquisició

- Elaboreu directrius de compra responsable.
- Elaboreu i implementeu un qüestionari de cadena de subministrament.
- Creeu una llista de proveïdors preferits amb criteris de sostenibilitat.
- Convideu els proveïdors a participar en la formació sobre el clima o a desenvolupar recursos per a ells.

2. Accions a la destinació

Les accions següents fan referència a iniciatives que una autoritat regional o OGD pot oferir a un nivell de destinació. Tot i que és possible que la OGD no tingui tanta capacitat d'influència com amb les accions organitzatives, el potencial d'impacte és més ampli. A més, moltes de les accions proposades a l'apartat anterior com a accions organitzatives es poden adaptar per convertir-se en accions destinades a donar suport o possibilitar les bones pràctiques a nivell de la destinació.

- Fomenteu l'ús de vehicles elèctrics i de baixes emissions.
- Desenvolpeu i milloreu les opcions de transport públic.
- Doneu suport al desenvolupament d'infraestructures per a bicicletes i vianants.
- Incentiveu que les empreses adoptin tecnologies d'energies renovables.
- Fomenteu l'ús d'electrodomèstics i tecnologies eficients energèticament.
- Animeu les empreses a minimitzar els plàstics d'un sol ús i a adoptar pràctiques d'envasament sostenibles.
- Eduqueu els turistes sobre conductes de viatge responsables i sostenibles.
- Animeu les empreses locals a adoptar pràctiques respectuoses amb el medi ambient, com les certificacions ecològiques i l'aprovisionament sostenible.

Sustainable
tourism

Interreg
Euro-MED

Co-funded by
the European Union

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

- Fomenteu les activitats de turisme responsable que minimitzin l'impacte ambiental.
- Impulseu la col·laboració amb operadors turístics, aerolínies i altres agents del sector per implementar pràctiques sostenibles.
- Fomenteu l'adopció de certificacions i estàndards verds.
- Impliqueu la comunitat local en els esforços de descarbonització.
- Proporcioneu formació a empreses i residents en pràctiques sostenibles.
- Invertiu en projectes que contribueixin a la sostenibilitat local.
- Doneu suport a les tecnologies i pràctiques d'estalvi d'aigua.
- Establiu incentius per a les empreses que participin en els esforços de descarbonització.
- Proporcioneu incentius financers o normatius per a pràctiques sostenibles.
- Influïu en el desenvolupament de polítiques favorables a nivell local i nacional.
- Col·laboreu amb els responsables polítics per crear un entorn propici per al turisme sostenible.
- Realitzeu campanyes educatives per conscienciar els turistes i la comunitat local sobre la importància de la descarbonització.
- Proporcioneu informació sobre les alternatives de viatge sostenibles.
- Desenvolpeu les competències locals per gestionar el turisme sostenible i per implementar estratègies de descarbonització.
- Proporcioneu formació i recursos per a empreses i particulars.
- Avalueu periòdicament l'eficàcia de les accions implementades i adapteu les estratègies en funció de les circumstàncies i les tecnologies emergents.

REGENERACIÓ

Donar suport a la regeneració a una destinació turística suposa **promoure la sostenibilitat, protegir els ecosistemes naturals i millorar el benestar tant del medi ambient com de la comunitat local**. La llista de verificació següent, basada en les directrius de l'informe *Advancing Climate Action*, suggereix algunes idees que poden ser rellevants per a les destinacions mediterrànies.

Organitzativa i a la destinació

- Connecteu amb les organitzacions locals de conservació per estudiar quin suport adequat pot ser útil.
- Fomenteu la restauració de la natura durant els viatges.
- Fomenteu la neteja d'hàbitats i de platges, la plantació d'arbres, activitats

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

d'hort comunitari, feu servir plantes autòctones en els espais públics.

- Fomenteu els desplaçaments en bicicleta.
- Proporcioneu bicicletes gratuïtes als visitants i el personal.
- Opereu d'acord amb els principis de Leave No Trace (no deixar rastre).
- Fomenteu un augment del percentatge d'àpats d'origen vegetal als menús dels hotels i restaurants.
- Faciliteu les connexions entre les empreses turístiques i els productors locals d'aliments sostenibles.
- Adapteu l'enllumenat públic perquè no suposi una amenaça per a insectes i ratpenats.

Personal

- Oferiu al personal incentius per participar de voluntariat en projectes locals.
- Oferiu pràctiques a la comunitat local.
- Centreu-vos en el benestar del personal.
- Creeu un equip de benestar per garantir el confort de l'equip.
- Treballeu amb seleccionadors de personal compromesos amb la diversitat.
- Formalitzeu polítiques de contractació que fomentin la diversitat.
- Faciliteu que el personal participi a jornades de voluntariat.

Doneu suport a les organitzacions que treballen en la regeneració

- Garantiu que els aliments provenen de l'agricultura regenerativa.
- Doneu suport a l'eliminació d'espècies invasores.
- Impulseu la sensibilització climàtica.
- Connecteu amb centres climàtics i de regeneració locals, regionals i sectorials i organitzacions locals d'adaptació climàtica.
- Doneu suport a la gestió i restauració dels esculls de corall.
- Impulseu la restauració i gestió de l'hàbitat i la biodiversitat.
- Fomenteu la reforestació local.
- Doneu suport a les comunitats locals vulnerables.
- Doneu suport a les comunitats a les jornades d'educació ambiental.
- Impulseu projectes d'economia circular, com el "suprareciclatge".
- Col·laboreu amb OGD locals per promocionar indrets que reben menys visites.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

- Oferiu formació als guies sobre la fauna.
- Doneu suport als refugiats climàtics.

Risc i resiliència

- Avalueu i compartiu els riscos del canvi climàtic per a la destinació.
- Doneu suport a la cadena de subministrament per dur a terme avaluacions de riscos, desenvolupar plans de gestió de riscos i desenvolupar la capacitat adaptativa.
- Implantieu pautes de comunicació i resposta davant situacions de crisi.
- Doneu suport al pla d'acció de preparació davant situacions de crisi de la cadena de subministrament.

Producte

- Diversifiqueu mercats i productes.
- Desenvolpeu activitats adaptades al clima.
- Desenvolpeu activitats fora de la temporada principal.
- Dissenyeu experiències per als habitants locals i els turistes.
- Incorporeu a les experiències la diversitat del patrimoni cultural i tradicions.
- Prioritzeu els guies locals.
- Dissenyeu els viatges de manera que els visitants s'adaptin al ritme de vida local, en comptes de canviar-lo.
- Prioritzeu proveïdors que formin part d'economies petites, familiars i comunitàries.

Seguiment

- Feu un seguiment del nombre de visitants als hàbitats sensibles.
- Vigileu i comuniqueu la presència de fauna local.
- Doneu suport al desenvolupament de mesures amb valors més enllà de l'econòmic.
- Analitzeu el volum de despesa amb incidència local.
- Analitzeu els aliments produïts localment (i esmenteu els productors locals al lloc web).

Comunicació

- Fomenteu els estils de vida més saludables.
- Impliqueu els visitants en la comprensió del turisme regeneratiu.
- Eduqueu en la conservació de l'aigua.

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

- Desenvolpeu una campanya educativa centrada en la integració, la diversitat, l'equitat i la inclusió en l'acció climàtica i el turisme.
- Desenvolpeu campanyes educatives centrades en la reducció del risc per fomentar una costa resilient.
- Establiu una campanya educativa centrada en l'economia circular al turisme.
- Doneu suport als joves i les dones perquè accedeixin a l'educació formal i la formació laboral, i impulseu els projectes que assegurin un impacte positiu en les comunitats mitjançant la conservació del medi natural.

7. FINALITZACIÓ DEL PLA

El procés de finalització dels objectius i les accions que s'han d'incloure al pla pot requerir diverses etapes de perfeccionament i d'implicació de les parts interessades.

Un cop finalitzat, les últimes etapes de la creació del pla com a document es guiaran per la naturalesa de l'organització i pel tipus de pla que s'ha decidit crear.

Pot resultar útil tenir en compte les respostes a les preguntes següents:

1. Després d'haver consultat altres Plans d'Acció Climàtica publicats, quins t'encaixen millor pel que fa a l'estil o al contingut?
2. Quin és el to adequat per a l'organització i els seus objectius sobre el pla (per exemple, un estil tècnic o narratiu)?
3. Quanta informació sobre el context i altres dades cal incloure pel que fa al canvi climàtic en general, la situació a la destinació, els riscos per al turisme, i les oportunitats de treballar en la descarbonització i d'establir un enfocament més regeneratiu?
4. S'hi poden incloure casos pràctics d'empreses o organitzacions locals líders del seu sector?
5. S'han d'incloure cites o entrevistes amb les parts interessades clau?
6. El Pla d'Acció Climàtica pot donar suport a altres parts interessades locals en la creació dels seus propis plans? Què es podria incloure perquè el pla sigui el més pràctic possible?

8. SEGUIMENT DEL PLA

A finals del 2023, va tenir lloc la primera revisió oficial dels plans presentats a la Declaració de Glasgow, que va donar lloc a la publicació de l'informe de turisme de l'ONU: [Advancing Climate Action \(2024\)](#). Actualment, l'ONU Turisme està desenvolupant la plataforma i el procés de seguiment i de presentació d'informes, per tal de **donar suport als signataris que presenten els seus primers plans i als que proporcionen actualitzacions anuals**; es publicarà aviat. Quan s'hagin de

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

presentar els informes, les autoritats regionals o OGD que hagin signat la Declaració de Glasgow rebran la notificació i els detalls sobre el procediment que han de seguir.

A més de proporcionar la informació necessària a la Declaració de Glasgow, el desenvolupament d'un procés intern o de destinació per fer un seguiment continu i informar sobre el progrés és una mesura essencial de transparència. D'aquesta manera, es pot fomentar la participació de la ciutadania i les parts interessades, donar indicacions clares a l'organització sobre les mesures que funcionen (o les que no) i motivar les altres parts perquè estableixin els seus propis plans.

9. RECURSOS ADDICIONALS

Els recursos següents poden proporcionar informació, context o orientació addicionals per a les autoritats regionals mediterrànies i les OGD, alhora que consideren desenvolupar els seus Plans d'Acció Climàtica.

[*Climate Change Impact On The Tourism Sector In The Southern Mediterranean \(impacte del canvi climàtic al sector turístic al sud de la Mediterrània\)*](#) (2018)

Aquest estudi analitza els efectes del canvi climàtic al sector turístic als països del sud de la Mediterrània i avalua les mesures polítiques rellevants per abordar aquests reptes per a la regió.

[*Tourism As A Strategic Driver For Inclusive, Responsible And Sustainable Growth In The Mediterranean Region \(el turisme com a motor estratègic per a la inclusió, la responsabilitat i el creixement sostenible a la regió mediterrània\)*](#) (2019)

Informe perquè els responsables polítics i de presa de decisions no només entenguin els beneficis que aporta el turisme, sinó també les amenaces i els riscos que comporta si no és sostenible a nivell ambiental i social a llarg termini.

[*Governance As A Tool For Sustainable And Responsible Tourism In The Mediterranean Region \(la governança com a eina per a un turisme sostenible i responsable a la regió mediterrània\)*](#) (2019)

Fitxa informativa sobre la governança del turisme sostenible a l'àrea mediterrània vinculada a les eines i els mecanismes de governança locals, nacionals i supranacionals existents.

[*Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region \(riscos associats als canvis climàtics i ambientals a la regió mediterrània\)*](#) (2019)

Avaluació preliminar del risc associat als canvis climàtics i ambientals a la regió mediterrània per part de la xarxa d'experts mediterranis en canvi climàtic i mediambiental (MedECC).

[*Sustainable Tourism In The Mediterranean: State Of Play And Strategic Directions \(turisme sostenible a la Mediterrània: estat de la qüestió i directrius estratègiques\)*](#) (2020)

Sustainable
tourism

Interreg
Euro-MED

Co-funded by
the European Union

PLANS D'ACCIÓ CLIMÀTICA EN TURISME

Directrius estratègiques per al turisme sostenible a la Mediterrània que han d'implementar els responsables polítics regionals, nacionals i locals, a més de les parts interessades, sota una perspectiva comú.

[Climate And Environmental Change In The Mediterranean Basin – Current Situation And Risks For The Future \(canvi climàtic i ambiental a la conca mediterrània – situació actual i riscos de cara al futur\) \(2020\)](#)

L'informe avalua els millors coneixements científics disponibles sobre el canvi climàtic i ambiental, i els riscos associats a la conca mediterrània per tal que siguin accessibles als responsables polítics, les parts interessades i la ciutadania.

[First Scientific Report On Climate And Environmental Change In The Mediterranean \(primer informe científic sobre el canvi climàtic i ambiental a la Mediterrània\) \(2021\)](#)

L'informe destaca que les polítiques per al desenvolupament sostenible dels països mediterranis són urgents per mitigar aquests riscos i plantejar opcions d'adaptació, però els responsables polítics no disposen de la informació adequada.

[The Mediterranean Sea We Want \(el mar Mediterrani que volem\)\(2021\)](#)

El document presenta les mancances i reptes per implementar el Decenni de les Nacions Unides de les Ciències Oceàniques per al Desenvolupament Sostenible (2021-2030) a la regió mediterrània.

[Recommendations On Managing Tourism Carrying Capacity And Climate Change Resilience - mainstreaming plans \(recomanacions per gestionar la capacitat de càrrega turística i la resiliència davant el canvi climàtic - plans d'integració\) \(2022\)](#)

Aquest informe ofereix recomanacions per gestionar millor el desenvolupament sostenible del turisme, la capacitat de transport del turisme i la resiliència al canvi climàtic de les destinacions turístiques.

**Sustainable
tourism**

**Interreg
Euro-MED**

Co-funded by
the European Union

A project labelled by the UfM

Union for the Mediterranean
Union pour la Méditerranée
الاتحاد من أجل المتوسط

AUTORS i Mò:

Jeremy Smith

*Expert en clima,
Travel Foundation www.jmcsmith.com*

Alicia Fajardo

Especialista en turisme sostenible

Martina Bradáčová

Auxiliar de programes

COPYRIGHT

Aquesta obra està subjecta a
una llicència de Reconeixement 4.0
Internacional de Creative Commons.

<https://sustainable-tourism.interreg-euro-med.eu/>